

OPOZORILO / PRIPOROČILO IMETNIKOM ŽIVALI

Tudi vaše živali so lahko ogrožene!

Bodite pozorni na prisotnost kliničnih znakov pri živalih.

Vsak sum, da se je bolezen pojavila v reji, takoj sporočite najbližji veterinarski organizaciji.

Upoštevajte biovarnostne ukrepe in bodite pozorni na izvor živali.

Vozličasti dermatitis Lumpy Skin Disease

Za vse dodatne informacije se lahko obrnete na Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (telefon: 01 300 13 00 ali e-pošta: gp.uvhvvr@gov.si).

www.uvhvvr.gov.si

O boleznih

Vozličasti dermatitis (VD) je virusna bolezen goveda in vodnih bivolov. Gre za akutno infekcijsko bolezen, ki lahko prizadene govedo vseh starosti. Bolezen se hitro širi, predvsem s premiki živih živali. Za bolezen so značilne velike izgube.

V preteklosti je bila bolezen omejena na države podsaharske Afrike, nato se je pojavljala v vseh afriških državah. V letu 2015 se je bolezen prvič pojavila v EU (Grčija), v letošnjem letu pa se je bolezen razširila še v Bolgarijo ter države Zahodnega Balkana (Makedonija, Srbija, Albanija, Kosovo in Črna gora).

Klinični znaki

Bolezen se kaže s povišano temperaturo, vnetjem nosne sluznice, očesnih veznic in prekomernim slinjenjem. Pri obolelih živalih se znatno zniža mlečnost. Pojavijo se boleči vozlički velikosti 2 do 5 cm, ki se razvijejo po celem telesu, predvsem po glavi, vratu, vimenu in presredku. Vozlički prizadenejo kožo in podkožje, iz njih se lahko izloča serozna tekočina. Po dveh tednih lahko vozlički nekrotizirajo. Po sluznicah ustne votline, prebavil, sapnika in pljuč se pojavijo lezije. Živali so depresivne, neješčje in hujšajo. Bezgavke so povečane, pojavijo se otekline po okončinah.

Prenos boleznih

Bolezen se hitro širi, predvsem s premiki živih živali. Glavni način prenosa boleznih je mehanski prenos z vektorji iz debela členonožcev (*Arthropoda*). Čeprav do sedaj ni bila ugotovljena specifična vrsta vektorja, imajo komarji (npr. *Culex mirificens* in *Aedes natrionus*) in muhe (npr. *Stomoxys calcitrans* in *Biomyia fasciata*) veliko vlogo pri prenosu boleznih. V manjši meri lahko predstavlja vir okužbe tudi neposreden stik z okuženimi živalmi. Do prenosa boleznih lahko pride tudi z zaužitjem vode in krme, onesnažene s slino okuženih živali.

Pojavijo se boleči vozlički velikosti 2 do 5 cm.

Vozlički lahko nekrotizirajo.

Vozlički se lahko pojavijo po celotnem telesu.

Poskusno pa so izzvali okužbo pri živalih tudi z inokulacijo materiala iz vozličev po koži in s krvjo.

Bolezen se ne prenaša na ljudi.

Ekonomski pomen

Pojav boleznih ima velik ekonomski vpliv predvsem zaradi posrednih škod in izgub, ki nastanejo v proizvodnji (upad mlečnosti, zmanjšana kvaliteta kož) in zaradi prepovedi premikov živali in proizvodov na in z območij z omejitvami.

Potrditev boleznih

Bolezen se potrdi na podlagi kliničnih znakov in laboratorijskih preiskav krvi in organov oziroma tkiv (sprememb na koži).

Zdravljenje

Bolezni se ne zdravi!

Preprečevanje boleznih

Ko se bolezen pojavi na določenem območju, je zelo težko preprečiti njeno nadaljnje širjenje.

Preventivni ukrepi, ki lahko pomagajo pri zaščiti pred vnosom VD v državo, so predvsem omejitve oziroma prepovedi vnosa in uvoza živih živali, trupov, kož in semen iz držav in regij, kjer je bolezen prisotna.

Če je bolezen že prisotna v državi:

- prepoved premikov živali, da se prepreči vnos okuženih živali v proste črede,
- izločitev vseh bolnih in okuženih živali,
- neškodljivo odstranjevanje mrtvih živali,
- čiščenje in razkuževanje prostorov in opreme,
- zaščita živali in prostorov pred vektorji (nadzor vektorjev),
- cepljenje.

Z izjemo cepljenja ukrepi za izkoreninjenje boleznih običajno niso učinkoviti.